

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([lt](#)) is onlangs gewijzigd.

Bulgaars

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [bg](#) [es](#) [en](#) [fr](#) [hr](#) [pl](#)

Swipe to change

Nationale wetgeving

Litouwen

Op deze pagina vindt u informatie over het Litouwse rechtssysteem en een overzicht van het Litouwse recht.

Rechtsbronnen

Rechtsbronnen zijn de officiële middelen waarmee wettelijke bepalingen worden bekendgemaakt en vastgelegd.

Een **juridisch instrument** is een officieel schriftelijk document dat door de bevoegde staatsinstelling is vastgesteld en waarin wettelijke bepalingen worden neergelegd en uitgelegd of waarin wordt aangegeven op welke basis wettelijke bepalingen in individuele gevallen van toepassing zijn. Afhankelijk van de aard van de juridische informatie die erin is neergelegd, worden de volgende juridische instrumenten onderscheiden:

Wetgevingsinstrumenten – dit zijn schriftelijke besluiten van staatsinstellingen tot neerlegging, wijziging of herroeping van regels van algemene aard, die van toepassing zijn op een niet nader bepaalde groep geadresseerden en door de staat zijn goedgekeurd. Wetgevingsinstrumenten worden verdeeld in twee categorieën:

Wetten, de juridische instrumenten van de hoogste rang, die door het parlement van de Republiek Litouwen [*Seimas*] of bij nationaal referendum worden aangenomen, waarin algemene wettelijke bepalingen worden uiteengezet om de belangrijkste gebieden van menselijke betrekkingen te regelen en die het hoogste niveau van rechtskracht hebben. Wetten worden als de voornaamste rechtsbron beschouwd.

Secundaire wetgevingsinstrumenten, dat wil zeggen wetgevingsinstrumenten die zijn aangenomen op basis van een wet en zijn bedoeld om deze wet een concrete vorm te geven en zijn tenuitvoerlegging te waarborgen. Secundaire wetgevingsinstrumenten mogen niet in strijd zijn met een wet. Hiertoe behoren: resoluties van het parlement, resoluties van de regering, instructies en bevelen van ministeries, resoluties en besluiten van lokale autoriteiten en bestuursorganen, overige instrumenten.

Interpretatieve instrumenten, dat wil zeggen instrumenten die zijn vastgesteld om de betekenis en inhoud van geldende wettelijke bepalingen te verduidelijken. Ze worden vastgesteld door een instelling die bevoegd is tot interpretatie van de wet.

Individuele uitvoeringsinstrumenten, waarin de door wetgevingsinstrumenten neergelegde eisen ten uitvoer worden gelegd. Net als wetgevingsinstrumenten hebben individuele uitvoeringsinstrumenten rechtsgevolgen, maar zij hebben niet de status van een rechtsbron, omdat zij geen algemeen toepasbare regels van algemene strekking tot stand brengen, maar wat betreft hun dwingende inhoud zijn gericht op specifieke personen in specifieke omstandigheden en van eenmalige aard zijn, in de zin dat zij niet langer van toepassing zijn wanneer de maatschappelijke omstandigheid waarmee zij verband houden (benoeming in een functie, waarschuwing, toekenning van een pensioen enz.), ophoudt te bestaan.

Overige rechtsbronnen

Naast wetgevingsinstrumenten worden ook als primaire rechtsbronnen beschouwd:

Algemene rechtsbeginselen (goede trouw, billijkheid, eigen verantwoordelijkheid, redelijkheid) worden beschouwd als een integraal onderdeel van het rechtssysteem van Litouwen, zowel voor de interpretatie van wettelijke bepalingen als voor het dichten van hiaten in de wetgeving. Bovendien worden krachtens artikel 135, lid 1, van de grondwet van de Republiek Litouwen ook algemeen erkende beginselen van internationaal recht als een integraal onderdeel van het Litouwse rechtssysteem beschouwd, en de Litouwse rechterlijke instanties zijn derhalve verplicht om deze beginselen toe te passen en ze als richtsnoer te gebruiken.

Wettelijke gewoonten, dat wil zeggen door de staat goedgekeurde gedragsregels die in de samenleving zijn ontstaan door hun herhaalde en langdurige toepassing. Het Burgerlijk Wetboek van de Republiek Litouwen noemt gewoonten als een directe rechtsbron. Ze kunnen worden toegepast wanneer een wet of contract direct voorziet in hun toepassing of als er een hiaat in de wetgeving is. Gewoonten die in strijd zijn met algemene rechtsbeginselen of met dwingende wetsbepalingen, mogen niet worden toegepast.

Als secundaire rechtsbronnen worden erkend:

Rechtspraak, dat wil zeggen een rechterlijke beslissing in een specifieke zaak die voor rechterlijke instanties van dezelfde of een lagere aanleg een richtsnoer is geworden wanneer zij vergelijkbare zaken onderzoeken. Precedenten hebben in het rechtssysteem van Litouwen hoofdzakelijk een adviserend karakter.

Rechtsleer.

Normenhiërarchie

De hiërarchie van juridische instrumenten is als volgt:

de grondwet,

constitutionele wetten,

geratificeerde verdragen,

wetten,

overige juridische instrumenten voor de tenuitvoerlegging van wetten (juridische instrumenten van de president, de regering, het Constitutioneel Hof enz.).

Institutionele structuur:

Het **Litouwse parlement** [*Seimas*] is de enige instelling die bevoegd is om wetten vast te stellen. Juridische instrumenten die door andere staatsinstellingen worden vastgesteld, moeten in overeenstemming zijn met de grondwet van de Republiek Litouwen en de overige wetgeving.

Andere wetgevingsinstrumenten kunnen worden vastgesteld door:

het Litouwse parlement (resoluties),

de president (verordeningen),
de regering (resoluties),
ministeries en andere overheidsorganen (besluiten),
lokale autoriteiten (besluiten, beschikkingen).

Juridische gegevensbanken

De [Litouwse gegevensbank van juridische instrumenten](#) (*Lietuvos teisės aktų duomenų bazė*) wordt beheerd en bijgehouden door het **parlement van de Republiek Litouwen**.

Deze gegevensbank bevat:

aangenomen juridische instrumenten,
ontwerp-wetteksten,
resoluties,
conclusies,
overige soorten wetgevingsinstrumenten.

De documenten in deze gegevensbank zijn niet officieel en niet juridisch bindend.

U kunt de gegevensbank in het Engels of in het Litouws doorzoeken. U kunt uw zoekopdracht beperken tot een bepaald soort wetgevingsdocumenten door een selectie te maken in het drop-down-menu 'Type'.

U kunt ook wetgeving en andere juridische documenten vinden in het [Litouwse register van juridische instrumenten](#) (*Lietuvos teisės aktų registras*). Deze website wordt beheerd door het **staatscentrum van registers** (*valstybės įmonė Registrų centras*) en staat onder toezicht van het **ministerie van Justitie**. Sinds 31 augustus 2013 wordt het register bijgewerkt door de kanselarij van het parlement van de Republiek Litouwen.

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, het register en de gegevensbank van juridische instrumenten zijn beide **kosteloos** toegankelijk.

Laatste update: 07/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.